

Kiadóhivatal:

Kaposvár, Teleky-utca 9.

Ide czimezendők az előfizetési pénzek, hirdetések és nyilttéri közlemények.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt
Félévre 2 „
Negyedévre 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca 17.

Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény.

Bérmentetlen küldeményt nem fogadunk el.

Kéziratokat vi nem adunk.

SOMOGYI ÚJSÁG

MAGYEL- és HELYI-ÉRDEKŰ, VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: szombaton.

Felelős szerkesztő: Noszlopy Tivadar.

Kossuth Lajos meghalt.

Tehát vége — vége... rá fog borulni a hant drága tetemére, hogy elfődjé őt örökre szemünk elől.

Pihenő helyet idegen föld, idegen nemzet ad neki, mely a léttel folytatótt küzdelmeinek szemtanuja volt.

De talán jobb is volna így, ha bele nyugodnánk a végzetbe. Ne szaggassunk föl alig begyógyult sebeket, ne akarjunk elébe vágni a sorsnak, a halálban ugyanis meg jön a kiengesztelődés.

A jelen nehéz küzdelmei közt a kedélyeknek nyugalomra, a nemzet minden elemeinek békére van szüksége, hogy a nagy fáradozással létre hozott összhang föl ne bomoljék. Várjuk el békén az idejét mindennek.

Fojtsuk el kitörni készülő türelmetlen kedésünket; ne lépünk elő követelőleg, még eljön magától ennek is az ideje.

Az, akit kimélni akarunk vele megérdemli, hogy iránta kegyelettel viseltessünk, hiszen javunkra élt, nehéz küzdelmek közt új korszakot alkotva hosszú, dicső pályát hagyva maga után. Nehéz időkben uttörője, egyengetője egy szebb jövőnek.

De talán — az emelkedett lélek kiengesztelődik és vissza adja a drága halottat nekünk.

Áldás legyen ennek életén, kísérje szeretetünk a sirba; és áldás lengjen a megdicsőült drága porai fölött. Áldott lesz mindegyik emléke a jövő nemzedék előtt is örök időkhig.

De háramlik a gyászszal egy más kötelesség ránk, a kegyelet ama nő iránt, ki száműzetésében végperczéig hű istapolója volt, ki föláldozta mindenét a száműzötteknek, hogy a helyzetet elviselhetőbbé tegye a hontalannak.

Itt áll ma elagottan, vagyon nélkül; kötelességünk lenne végnapjáig számára jobblétet biztosítani.

Azt eszközölje ki a nemzet, hogy ennek a sokat eltűrt nőnek az államtól évi járadék biztosítsassék, hogy halála napjáig most már gondoktól menten, kegyelemkenyérre nem szorulva, élhesse le napjait. És pedig itthon, a hazájában köztünk.

Ezzel tartoznék a nemzet neki.

A magán uton való gyűjtés nem hozná meg a kívánt eredményt; e mellett a társadalomra ugyanis elég más

köt-letség hárul: a szép művészetek, irodalom, társadalmi jótékony intézetek pártolása, szobrok, emlékoszlopok fölállítás. kisebb-nagyobb alakban; nyugdíjalapok, betegsegélyzők, menedék házak föntartása stb.

Ne ejtsük el messze ezt az eszmét tőlünk, cselekedjék a nemzet magához méltólag: engedjen békét a sirban nyugvónak és szerezzen megnyugvást az élőknek!

Áldás legyen drága hazánkon!

Husvét napján.

Az Isten fia föltámadásának dicső ünnepe van ma.

A szív imára nyílik, a lélek a megerő emlékeztet szárnyán a csillagok régiójába, a végtelenség nagy birodalmába száll föl, hirdelve és magasztalva annak nagyságát, ki az emberiséget bűneinek tengeréből kimenté, erkölcsi tespedéséből kiemelé, új világot adva neki.

De midőn e szent napon imára nyílt ajkunk áldva dicséri a megváltó magasztos alkotásait, fölmerül előttünk a kérdés, vajjon eljön-e az idő, midőn elmondhatjuk társadalmunkról is: föltámadott?

Vajjon eljön-e az idő, midőn majd minden szennytől megtisztulva, erkölcsi cseiben megújulva, a szeretet és testvériség magasztos elveit megvalósítva, új alakba öntve a világot, phönixként lép ki ősdi romjainak hamvaiból?

Föl fog támadni, az az idő el fog jönni!

Itt van már az idő, midőn a századok óta a társadalomra ragadt szennyet le fogja mosni az idők megtisztult folyama, az ember és ember közé rakott elkülönítő közfalakat le fogja rontani az öntudatra és felvilágosultságra ébredt emberiség s az előítéletek mohos hásttyái meg fognak ostromoltatni s a föld színéről eltöröltetni.

A beteg társadalom téveszméi, előítéletei nem fognak többé helyet találni az emberek szíveiben; hivallás, önérdék és nemtelen czélok nem fognak többé irányt adni a közélet mozgalmainak, s a közjó nem lesz majd kénytelen ezek előtt meghátrálni.

Hanem az emberszeretet, az igazi vallásosság — az erkölcsök e forrása és

talpköve — az egyenlőség és testvériség magasztos elvei fognak érvényre jutni s uralkodni.

Azért, midőn e szent napon imára nyílt ajkunk áldva dicséri a megváltó magasztos alkotásait, föltámadt keblünkben a rendíthetetlen hit, hogy eljön az idő nemsokára, midőn teljes joggal és lelkesült örömmel mondhatjuk el társadalmunkról — föltámadott! —y.

A ragadós tüdőlob behurczolásának meggátolása czéljából a földmívelésügyi miniszter f. évi márczius 12-én 14570/III. sz. a következő rendeletet bocsájtotta ki:

Valamennyi törvényhatóságnak!

Tekintettel a ragadós tüdőlob irtása körül elért kedvező eredményekre és Magyarország szarvas marha állományának a ragadós tüdő lob behurczolásának veszélyétél való megóvása czéljából a ragadós tüdő lobból fertőzött Csehország Morvaország és Szilézia területéről származó gazdasági és tenyész marháknak Magyarország területére való behozatalát f. évi márczius 20-tól kezdődőleg teljesen megtiltom s a fent megnevezett tartományokból származó vágó marhák is csak azonnali levágás czéljából kizárólag vasuton és közvetlenül vágó hidra hozhatók be. A jelen rendelet ellenére behozott szarvasmarhák mint csempészett állatok az 1888. évi VII. t. cz. 155 §-a értelmében elköpzandók hehozók ellen pedig az 1888. évi VII. t. cz. 154 § h. pontja alapján a kihágási eljárás megindítandó lesz.

A kaposvári Dalkör alapszabályai jóváhagyás végett, a belügyminiszterhez fölterjesztettek.

A kaposvári segélyegyletben e hó 19-én tartották meg az évi közgyűlést, melynek legérdekesebb tárgya volt az igazgató és választmány megválasztása, meg nagy érdeklődés közt folyt le Kopits Nep. János az egyeletnek 18 éven át volt igazgatója ez állásról lemondván, helyék választatott meg Kemény Samá dr. Rimánóczy Ferencz ügyvéddel szemben kinek szintén tekintélyes pártja volt. A választás eredménye egyébként a következő. Igazgató Kemény Samu. Aligazgató Simon Gyula. Választmányi tagok: Darnay Béla, Kopits nep János, Szarka János, Leposits Ignácz, dr. Kovács József, dr. Löwensohn Pál, Kohn Ignácz szappanyos, Papp Mihály, Poór Sándor, dr. Zánkay Gusztáv, Swarcz Samu, Hónig Dávid. Póttagok: Leposits Viktor, ifj. Haidekker Pál, Vesei Sándor, Weiss Adolf, Krausz József, Hirsch Ferencz. Felügyelő bizottság: Kapotffy Jenő, Oszman Albert,

Kardos Ignác, Mesits György. Az aligazgatóságra Simon Gyulán kívül még Matolcsi József és dr. Haidekker Károly is pályáztak Matolosinak nagy pártja, volt állítólag sokkal nagyobb, mint Simonnak, de mivel Matolcsi győzelmet biztosnak vélték, pártjából sokan szavaztak Haidekkerre, minélfogva Matolcsi József, Simon Gyula ellen 3 szavazattal kisebbségben maradt. Az alapszabályok folytán pedig az aligazgatói állásra adott szavazatok nem számítanak a választmányi tagságra, így Matolcsi és Haidekker még a választmányának se lettek tagjai.

Állatbiztosítás és mezőgazdaság.

Az állat biztosítás rég nélkülözött szüksége a magyar mezőgazdaságnak. Ez előtt husz esztendővel „Orion” elnevezés alatt külön biztosító részvénytársaság alakult az állatbiztosítás céljaira s bár e társaság minden erejét megfeszítette, hogy létezését biztosítsa, alig pár év elteltével mégis megbukott a magyar közöny következtében.

Mert még abban az időben a mezőgazdák nem sokat törődtek marhaállományaikkal; de nem sokat törődtek a mezőgazdasági kultúra egyéb eszközeivel sem. Az idő intő szavának kellett beleszólni a rozoga gazdálkodásukba, a tapasztalat eme nagy mesternek, a mely nem tűrhette immár tovább, hogy a magyar anyaföldnek és termő ereje végképp meglazuljon, elzúllódjék a magyarság és a magyar állam legnagyobb vesztere, hátránya és kára.

Az impulzust az állatbiztosításra vonatkozó törvényjavaslat megalkotására ez adta meg s azért a földművelési miniszternek az állatbiztosításra vonatkozó törvényjavaslatának nemcsak nemzetgazdasági, de hazias szempontból is örömmel üdvözlöhet minden földművelő mezőgazda, a kinek a saját érdekén felül a nagy magyar nemzet érdeke a szívén fekszik.

Odáig jutottunk, hogy ha nem gondoskodunk marhaállományunk köteles biztonságáról, a mezei gazdálkodás legfőbb tényezőjevész ki, vagy legalább an-

nak száma anyira nem fog fogyni, hogy munkához való hathatós segítségükhöz csak nagy nehezen juthatunk majd, vagy igen drága pénzért és áldozatok árán. Mert ha marhaállományunk jövőjéről nem gondoskodunk, a mezei munkának, a földművelésnek a költségeit nem is kézi napszám fogja ezután megdrágítani, hanem az igaz állapot beszerzésének tetemes költségei, melyeket az igavonó értékének hullámzásai és szapora elhullása vagy betegedése megkövetel.

Hogy a mezőgazdasággal foglalkozó gazdák egy része ezt a körülményt a gazdasági talajművelő eszközökben előállott rohamos fejlődésben találja magyarázatát, mely száz és száz százaléknyi erő és munkamegtakarítás segítségével jött szolgáltatára a földet munkáló népeknek.

A mezőgazdaság, a talajnemesítés körében kétségkívül korszakot alkotó fordulatot idéztek elő a földművelés czéljait szolgáló mezőgazdasági gépek és eszközök terén mutatkozó találmányok sorozata és a gépek szerkezetében beállott újítások és javítások.

A gazda ma kevesebb nyers erő alkalmazása mellett több munkát produkálhat, mint azelőtt kétfennyivel. Azelőtt a drága angol gépek nagyobb befektetéseket igényeltek, mert ugyszólván ki volt zárva a konkurrenzia; a mióta azonban hazánkban a gazdasági gépek gyártása oly lendületet nyert, hogy ez a gyárpar ma már első helyre küzdött föl magát a külföldi gyártmányok kiszorítása mellett s az ipar ezen fellendülésének hatása alatt a gazda azt az előnyt is élvezheti, hogy a magyar piacra került magyar gépeket közvetlen forrásból, saját igényeinek megfelelően szerezheti be, olyant például mint az „Első magyar gazdasági gépgyár” produkál, mely olcsóbb is és szerkezetében a hazai gazdasági viszonyoknak legjobban megfelel, azóta a gazda helyzete, de főleg eme gyárparunk is, ezáltal hogy az „Első magyar gazdasági gépgyár részvénytársulat” olcsóbb és minőségileg is előnyösebb gyártmányaival a külföldi drágább portékat kiszorította, tetemesen javult.

Hogy az agrikultúra állapota a mai gaz-

dig elfoglaltattak (confiskáltattak), mely büntetés várt úgy látszik, egész Zsigmond király koráig a hadba nem menő nemesekre.

Mivel pedig utóbb a személyes fölkelés nem volt elég az ellenség visszanyomására, másrészt igazságtalannak is látszott, hogy az a nemes, kinek kevés, vagy éppen semmi birtoka sem volt, annyi szolgálatot tegyen a hazának, mint az, kinek egész uradalmi voltak s így ez sokkal nagyobb áldozattal is tartozott volna; azért már Kálmán király (decretuma 1. könyvének 40. r.) meghagyta, hogy azok, kiknek 100 pénz (centum pensas) jövedelmük van: egy pánczélos, ha pedig 40. egy katonát páncél nélkül állítsanak maguk mellé.

Azonban Zsigmond király volt az első, ki az 1435. országgyűlésen nevezetesebb hadi törvényeket hozott; meghatározván mi módon eszközöltessék a fegyveres erő s a nemesi felkelés. (mint ezt 1435. 5. és 6. decretumaiból láthatjuk.) A táborba nem menő, vagy későn, az ütközet után érkező nemeset ő is confiskációval büntette. Amaz erődtülmények megerősítését és kellő számú fegyveres erővel való fentartását, melyek királyi kézen voltak, ő magára vállalta; de elrendelte, hogy háború esetén az egyházi főrendek bandériumaikkal és katonáikkal, ugyszintén a vármegyék főispánjai a királyi bandérium az alatt, ország zászlósaival, főrendei és nemesiével teljes hadi készülettel kiállani tartoznak, — még pedig uradalmakon levő minden 33 jobbágytól egy,

dának tetemes előnyököt biztosíthat, csak rá kell mutatnunk a kolozsvári gazdasági egyesület titkári hivatala által kiállított ama bizonyítványra, hogy az említett magyar gazdasági gépgyár legújabb szerkezetű pótszalmarázóval ellátott esélőgépeivel megejtett próbacséplés eredményeképp kitűnt, hogy a kicséplést kalászkokban szem egyáltalán nem marad s a gabona teljesen piacképes.

A mezőgazdaságban a gépek a gazda nélkülözhetlen munkatársainak tekintendők és minél jobb fajta gépekkel rendelkezik a gazda, munkája annál olcsóbbá válik s e szerint annál több hasznot produkálhat. Az állattenyésztés, vagy az állat megbeszülése a gazdaságban a termelés fluktuációjában mutatkozó különbségnek kiegyenlítő eszköze.

A gazdának a gazdaságában levő állatok biztonságának és egészségének megőrzését fontos kötelességnek kell tartania, a minthogy fontos kötelessége minden jó gazdának, gazdaságát a modern technika gazdasági gépeivel felszerelni, mert egészséges jó gazdálkodás e két tényező nélkül nem képzelhető.

K. A.

HIREK.

— Fölkérjük t. olvasóinkat, hogy a mennyiben előfizetéseiket még be nem küldték volna, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek!

Lapunk előfizetési ára, egész évre 4 frt, félre 2 frt, negyedévre 1 frt. Jegyzőknök és tanítóknak egész évre 3 frt, félre 1 frt 50 kr.

A „SOMOGYI UJSÁG“

kiadóhivatala.

— Kossuth Lajos halála. Kinos szenvedés után, két heti aggodalom után, melyet az egész ország együtt érzett a nagy beteg könnyezetével, Kossuth Lajos e hó 20-án éjjeli 10 óra 55 perczkor meghalt. A remény elhervadt, a nemzet kinos sejtelve valóra vált: isten elszólitotta közlünk a legnagyobbat. Siratja őt a nemzet. — A hála és köszönet ki nem ap-

A „SOMOGYI UJSÁG“ TÁRCZÁJA.

Mikor még úgy fogták a katonát.

„Már minálunk verbuválnak kötéllel,
Elviszik a szegény legényt erővel, . . .

Bizony akkor, amikor még ezt a nótát dalolták, nem valami gyönyöglete volt a szegény katonának, akkor nem három évig kellett enni a komisz kenyeret, hanem akit katonának vittek, legalább is tizenkét esztendeig nem láthatta szülőföldjét, sőt még az édes haza földjén sem lehetett, mert idegen országban kellett tanyáznia.

Haj! azóta nagyot változott a világ. Hát még, ha a mesée multba nézünk, midőn állandó katonaság nem is létezett, mily nagy különbséget látunk a mai s az akkori viszonyok között.

Mielőtt a kitűzött tárgyra térnék, nem lesz tán érdektelen, ha röviden ismertetem, miként alakult át a magyar hadsereg 1715-ig, midőn az állandó hadsereg tartása elvben elfogadva lett.

Tudjuk azt, hogy a legrégibb időkben csupán a nemesség védte a hazát, — kik ezért mileseknek is nevezettek s Szent István első apostoli királyunktól kezdve, veszély idején felhívták, hogy hadilábra álljanak; azok, a kik király felhívására sem mentek a király zászlója alá, halállal büntetettek, — később szolgaság, vagyis jobbágyaságra kárhoztattak, birtokaik pe-

100-tól három lovas katonával. Azok a nemesek, kiknek 33 jobbágyuknál kevesebb volt, jobbágyaik számát a többi jobbágyok számával tartoznak összevetni s így állítani egy katonát; azok pedig, kiknek jobbágyaik nem voltak, csupán maguk tartoztak katonáskodni. Eme törvények későbbi királyaink alatt is alap-törvényekül tekintettek.

A nemesek által, jobbágyaik arányában kiállított katonák száma utóbb midőn a veszély nagyobb volt, a szerint változott; így p. u. I. Leopold alatt minden 20 jobbágy helytől kellett egy lovas katonát jól felszerelve kiállítani*) — vajjon nem innét vette-e eredetét a huszár nevezet, t. i. husz jobbágy ára. vagy váltsága.

A királyi zászló alatt két rendbeli katonaság állott, egyik a királyi bandérium, másik a vármegyék bandériuma, külön-külön zászlók alatt. A királyi bandérium alatt katonáskodni különös kitüntetés volt, miért is ez a méltóság törvény szerint csak az egyházi és világi főurakat illette, kik bandériatusoknak nevezettek; ezeknek volt egyedül szabad béke idején is, saját zászlajuk alatt katonákat tartani maguk körül. Egy egész királyi bandérium (mint ezt II. Ulászló 1498. 20. t. c.-is láthatjuk.) 1000 lovasból, a közönséges pedig 400-ból állott.

De királyaink között Hunyadi Má-

* A török keze alatt levő nemesek pedig 40 háztól tartoztak egy lovas katonát kiállítani. — valóban csodálatos, hogy a török ezt megengedte,

De talán nem is szeretett az a vénülni kezdő szív!

Talán csak tele volt azzal az életundorral, a mellyel egy sokat élt, sokat élvezett férfinak a harmincz és negyven év közt meg szokott telni, mikor már unja a klubbot, a pajtásokaj, a kifestett asszonyokat és néha vágyat érez a családi tűzhely, a meg nem fizetett szerelmem után.

És valóban, Harsányi Géza vágyott a családi élet után, mert olyanformán szerette a gyermekeket, mint a hogy mások az állatokat szokták szeretni.

Eppen úgy foglalkozott egy gyermekkel, mint pajtásai egy kutyával vagy egy lóval. Az apró ember ébredő ösztönei rendkívül mulattatták és el nem fáradt velök játszani, őket játszva tanítani, oktatni.

A gyermek, az a gondolat, hogy egykor neki is lesznek gyermekei, bírta arra a megbeszélgetett agglegényt, hogy Geréb Ilona kisasszonyt nőül vegye, a ki szintén nagyon szerette a gyermekeket és e mellett bűbájosan szép, elragadóan kedves és jól nevelt, házias leányka volt.

Házasságuk első hetei leírhatatlanul szépek voltak. Géza, a kalandok sivátaga után valóságos oázist látott a szende, kedves asszony szerelmében, a ki szűzies tisztaságával csodálatos vonzerőt gyakorolt a kiált emberre.

Gyakran karjaiba zárta Ilonát és ilyenkor gyönyörtől csillogó szemekkel, lelkesedetten kiáltott fel:

— Nem; lehetetlen, hogy nálunk is legyenek még boldogabb emberek; a mi házasságunk a legeslegboldogabb a világon!

Igy multak hetek, hónapok, és egyetlen barányfelhőske se zavarta boldogságuk egét.

Egy napon azonban Géza szokatlan nyugtalanságot érzett; ideges, izgatott, rosszkedvű lett, és ez az állapot mindig csak növekedett és naponta eltávolította őt fiatal nejétől.

Ebben is csak szeretőt kezdett már látni és miután vágya, hogy gyermeke legyen, nem akart teljesülni, mindjobban elidegenedett a szegény Ilonától.

át; ha meg nem ölhet, felgyújtotta a házát, azután elment pajtásaival az erdőbe bujdosni, rabolni s legvadabb zsványok lettek. De akkor még nem a 20 éves legényeket szedték, — azokat csak gyerekeknek tartották, hanem a már meglett, 26—30 éves férfiakat.

S éppen e miatt, hogy ilyen embereket vittek katonának, kik közül soknak feleségét és gyermekeit kellett elhagyni, tört ki olykor-olykor egy kis Dózsa-féle lázadás is. S hogy mily borzasztó rablást vitt véghez az ily fellázadt vad tömeg, egy történetet fogok elbeszélni, mely már-már haldokló századunk ifju éveiben történt.

A Kaposvár-ra beszállított, mintegy 2000 főnyi újone, betanult régi katonák által kísérve, utnak indult Kanizsa felé. Elérkeztek már közel Kanizsáig, egész a sánci esárdáig, itt az újoneczok elkezdtek bánatukban mulatni s mikor már jól tele itták magukat, s tovább akartak indulni kiki elbucszott övéitől (mert sokat eddig elkísért felesége, vagy kedvese). Egy gulyástól is sirva-keseregyre bucsuzott el szép felesége, — nem is csoda, hiszen, elgondolta, hogy kedves urát talán soha sem látja többé. Az ilyen fájdalmas bucsuzások mélyen megindították az újoneczok szívet, — annyira, hogy elhatározták, miszerint ők tovább nem mennek, nem lesznek katonák hanem vissza térnek csendes fészükbe családjuk közé. Az öreg katonák s a tisztek hiába akartak parancsolni az újoneczoknak, ezek sokkal többen lévén, megtagadták az en-

Változott kedélyének okát nem árulta el ugyan szóval a fiatal nő előtt, de az sokkal finomabb érzékkel bírt, semhogy ki ne találta volna azt.

Egy este vacsoránál ismét igen rosszkedvű volt Géza és mindefféle bántó czélzásokkal illette a szegény asszonyt. Végre ennek is elfogyott a türelme és az izgalomtól sápadtan feltűnt föl helyéről:

— Ha nem szeresz többé, mozd meg bátran. Neked is van vagyoned, nekem is, váljunk el minden botrány nélkül, én haza fogok menni anyámhoz Ifalura, de nőd maradok továbbra is, és viselni fogom neved... a jó Isten tudja csak mennyire szeretlek!

Géza elfordította a fejét és pár pillanatig habozott a válaszzal; a férfi durvasága azonban győzött a jobb érzelmek fölött.

— Valóban, mindkettőnkre nézve ez lesz a legűdvösebb.

És aztán elváltak.

Ilona elment haza anyjához, Géza pedig folytatta Budapestén azt az életet, a melyet nőlen korában megszokott volt. Ilona rövid idő múlva hallotta, hogy új kedvese van, egy igen esinos, vidám asszony, a ki nagyon jól ért ahhoz, hogy kell a férfiakat lekötöni.

Evek teltek így. A szép fiatal asszony elkezdett hervadni, de hűsége, szerelme nem mult el és még mindig remélt, hogy az élvéktől kifáradva, egy szép napon vissza fog térni hozzá Harsányi Géza.

Egy napon ügyes-bajos dolgokban Budapestre kellett Ilonának utaznia, és a hölgy-kupéban, a hová beszállt, egy polgárnőt talált, a ki egy remek kis babát himbált térdén és esattanó csókokat czupantott pufók orczáskáira.

Ilona maga sem tudta, hogy beszédbe ereszkedett a polgárnővel, a ki aztán egyre beszélt neki és szóközben azt is elmondta, hogy a férje gazdálkodó Fojérmeigyében és hogy ezt a kis uri fiút egy nagyon előkelő pár bizta gondjaira, hogy a falusi levegőn gyarapodjon.

— Oh nagyon boldogan élnek azok az uraságok együtt — hadarta nagy bölcsességgel az asszony, — és gazdagok

gödelmességet, — sőt azokat kivették a csádából, soknak élete is ott veszett, a többiek pedig a merre utáltak elfutottak.

A újoneczok egy része ezután hazaszéledt, de mintegy 1000 főnyi csapat, együtt maradt s dulva rabolva utjában, Nagy-Bajomba érkezett. Itt az urakat, de különösen a zsidókat kezdték fosztogatni úgy, hogy ezek megrémülve, csakhogy életüket megmentse a koroknyai moesarak nádasába menekültek. A boltokat teljesen kirabolták, a portékákat a mit el nem vihettek, kihányták az utcára s elvitte az, akinek tetszett.

Mig e féktelen garázdálkodók Nagy-Bajomban dultak, pusztítottak, addig eljutott a hír Sárdra is; a gazdag földesúr Somssich Miklós, hogy a veszélyt kikérülje, azonnal elmenekült innen családjával együtt.

Szerencsése is volt, mert a felbőszült tömeg nemsokára ide is megérkezett s legelsőben is az ő kastélyába mentek, azt teljesen fölforgatták; a butorokat szétvagdalták, a képeket tükröket összetörték, azután a pinczéből a boros hordókat fölhajtották az udvarra, fenekét beütötték s ott dorbőzoltak eszeveszett dübökben. A bort, mit meg nem ittak, megitta a föld, mert mind kieregették.

Majd tovább mentek s az újfalusi kápolnát szentségtelenítették meg; a mi értékesebb tárgyat találtak benne, elvitték, az oltárt, összepiszkolták a kelyhet s az ünnepi deköromhoz tartozó ruhákat magukhoz véve, a koresmába mentek. Ott

talán tetszett is hallani az ur nevét, Harsányi Géza...

Ilona szívében éles nyílalást érzett, elsápadt, de aztán csakhamar összeszedte magát.

Harsányi — ismétlé gépiesen, — Harsányi Géza, mintha hallottam volna már ezt a nevet.

— Tudtam, igen előkelő, finom gallér, a felesége szép asszony, imádja, kivált mióta ez a dundi füeska született, rájok rakná a csillagokat.

A szegény, igazi Harsányiné úgy érezte, hogy rászakad az ég. — Képtelen volt felelni és kitörő zokogás fojtogatta torkát.

Szerencsére a vonat fűtyölt és lassítva menetét begurult a pályaházba.

Ilona még egy pillantást vetett a polgárnőre, a ki a nagy tömegen keresztül egy várakozó elegáns fogat felé vitte a mosolygó kővér babát.

Fél-év múlva Harsányi Gézáné törvényesen elvált a férjétől.

V — i.

EGYVELEG.

Furcsa siriratok

— A L-i temetőből.

Az én feleségem
Nyugoszik itt békén,
Remélni se mertem,
Hogy megérem még én.

Itt nyugszik Nagy Sára,
Az én kedves ángyom;
Övénel szebb halált
Senki se kívánjon.

E sir fenekében
Nyugszik feleségem,
Oh, a szegény jámbor!
Lássan lépi itt vándor,
Csak így lopva-bujva,
Mert ha döng a lépted,
Félek, hogy fölébred
S nyakamra jön ujra.

felöltötték a kápolnából ellopott ruhát, a kelyhet borral megtöltötték s egymást gyóntatták.

Ekként dulva utjokban mindenütt, Kaposvár felé mentek, azt akarván még földelni, de mire a város szélére, az úgynevezett „szedres” mezőre értek, — nem várt fogadtatás várt rájuk. Ugyanis borzasztó rablásuknak híre ide is csakhamar eljutván, nagy csapat katonaság várta őket s véres harc fejlődött ki közöttük. A lázangók látva a veszélyt, rablott pénzüket a szántásokba dugdosták (hol ezután sokáig találtak is e pénzből) s elkeseredve küzdöttek; de látva hogy minden erőfeszítésük hasztalan, — megadták magukat. A lázadók elfogattak, a főcinkosok felakasztattak, vagy mint az újfalusi kápolna megszenteltelenítői, tüzes vasfogókkal kinoztatva végezték életüket; a többiek pedig kisebb-nagyobb büntetést kaptak.

Ime ilyen dolgok történtek még e század elején is.

Nekem azonban történeti adatok nincsenek kezeim között, a mit a lázadásról írtam, azt csak hallásból tudom s bár részletesebben, okmányok alapján óhajtottam e dolgokat megírni, törekvésem veghiusult, miután Somogyvármegye nagy levéltárából, az idevágó, felelő érdekes adatok évekkal előbb megsemmisítették.

Noszlopy Tivadar.

forrása pereg e nagy férfiú ravatalára, — kinél nagyobb történelmi szereplésű alakja nincs az újabbkori magyar történelemnek s ki mint a politikai szónoklat és a történetírás klasszikusa is csak fényt adott e nemzetnek; kihez hasonló századok tűnhetnek el, míg ad a sors a magyarnak. — Középületeinken mindenütt kitűzve a fekete lobogó.

— **Bekslcs Ignác** főgimnáziumi tanár Málta szigetéről hazaérkezett; bár még teljesen nem állt helyre a szeretett és köszöretetben álló tanár egészsége, reméljük, hogy mielőbb teljesen föl fog épülni betegségéből.

— **Cziff Mihály** 1848/49-iki honvéd tűzér őrmestes, Kaposvár egyik ismert alakja, hosszas szenvedés után, f. hó 22-én 66 éves korában elhalálozott.

— **Kinevezés.** Etter Dezső dr. esztergomi járásbírói joggyakornokot az igazságügyminiszter a kaposvári törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Szalonka vadászatok** folynak a vármegyében mindenütt; főispán ur ömeltósága e hó 17-én este érkezett Simongátra hogy szalonkákra vadászson; hétfőn esett is 7 drb.

A sorozás. Nagy-Atádon e hó 15—17-én tartatott meg, Maár Gyula alispán ur elnökle alatt; bevált több 200-nál. 16-án este alispán ur tiszteletére társas vacsora volt, mely jó hangulatával csak a késő éjjeli órákban ért véget.

— **Eljegyzés** Vágó Dániel kir. mérnök eljegyezte Krónberger Janka kisaszonny, Krónberger Adolf Marton pusztai bérlő művelt szép leányát.

— **Halálozás.** Tallán Andor osztópáni földbirtokos szép fiatal neje, szül. Svasztas Ella f. hó 21-én hosszas szenvedés után elhunyt Osztopánban. Tetemei a szentgáloskéri családi sírboltban fognak örök nyugalomra helyeztetni.

— **A katonai lóvásáron** e hó 19-én mintegy 500 lovat hoztak be Kaposvárra, — melyek nagyrésze igen szép volt, — mégis a katonai hatóság csak két lovat vett meg a hadsereg számára és három csikót az állami ménes részére.

— **Meghívó.** A Somogymegyei gazdasági egyesület több sürgős ügy elinté-

tézése céljából f. hó 31-én d. e. 10¹/₂ órakor a vármegyeház kis termében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyesület t. tagjait van szerencsém ezennel meghívni. Tárty: 1. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület átirata, melyben a gazd. egyesületnek f. é. ápril. hó 5-én a milleniumi kiállítás tárgyában tartandó együttes gyűlésében való részvételre felszólít. 2. Ugyancsak az Országos Magyar Gazdasági Egyesület átirata az Oroszországgal és Romániával kötendő vámserződés tárgyaiban. 3. Lótenyésztési bizottság elnökének átirata lóbejelentési iroda létesítési tárgyában. 4. Növénytermelési kísérleti állomás átirata néhány kísérlet végrehajtása tárgyában. 5. Mezőgazdasági helyi bizottság megkeresése a milleniumi kiállításához való költség hozzájárulása iránt. Kaposvár, 1894. márczius 19-én. Somssich Andor alelnök.

— **Halálozás.** Lőesz József né szül. Oltai Alojzia f. hó 17-én 64 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt Kaposvárott. Elhunytáról a család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel jelentik a szeretett hitves, anya és nagyanya Lőesz József né szül. Oltai Alojziának élete 64-ik, boldog házassága 42-ik évében a halotti szentségek ájtatos felvétele, s hosszas szenvedés után f. hó 17-én esti 11 órakor történt jobblétre szenderültét. A boldogultnak hült tetemei f. hó 19-én d. u. 4 órakor fognak a római kath. szertartás szerint a helybeli sírkertben örök nyugalomra tétetni; az engesztelő szent mise áldozat pedig f. hó 20-án reggel 8 órakor az Urnak bemutatni. Kaposvár, 1894. márczius 17. Béke poraira. Lőesz József mint férj. Lőesz Géza és Lőesz Ilona férj. Biró Sándorné mint gyermekei. Biró Sándor mint vő. Biró Margit, Pista, Ágnes, Sándor, Sári és Ilona mint unokái.

— **Szegény német.** Fura módon járta meg a minap egy brünni posztógyár utazója. Erőszakkal elhitegte magával, hogy ő most Kaposváron kínálja három ládában érkezett mintát. Mars routájában ki volt ugyanis jelölve, hogy neki Kaposvárról — Győrbe kell mennie. A térképen aztán el is igazodott bölesen. Megtudta,

hogy legkésőbb 4 óra alatt juthat oda. A Kopits sarkán aztán megállította az utcák egy ismert alakját, egyik fiakkorost; hogy hát mennyiért viszi őt Győrbe? Tolmács közbenjárásával megértette a jámbor némettel, hogy bizony annak az utnak 50 pengő lenne az ára. A sógor arcába vér szökött, topo zékolni kezdett, s csak az Isten meg a 4-es számú hordár tudták megmenteni a jó fiakkorost a német dühétől. Aztán elkezdte keresni a „tadthauz“-ot, fűtől-fűtől kérdezősködött a „stulrichter amt“ felől. Végre egy ügyfele tudta vele megértetni a tévedést. Most már Kapuváron hűti a levegőt.

CSARNOK.

Aranyvirág.

Aranyvirág lesz ezentúl neved.
Ennek hivlak téged kis leány.
És hogy ingyen erre kereszteltek,
Rászolgálsz te arra igazán

Mint a nemes érczeknek királya
A színarany, szíved oly nemes;
Kincset lel fel benne, kinek lelke
Szerelmet és hűséget keres.

Virág vagy te, festő rózsabimbó,
A melyen a hajnal csókja ég.
Szívni üde ajkad édes mézét
Földi üdvnek haj! bizony elég.

Látod, látod, megmutattam nemde?
Igazam van kis Aranyvirág;
Most már ugy-e elhiszed énnékem.
Hogy ez a név illik csak reád?

Fárado.

A vége.

— Rajz. —

Nem a gyönyörű, szőke fűrtös se-lyem haj, nem a virág-sziromhoz hasonló puha, átlátszó arczbőr, a mosolygós, piros száj volt az, a mi Harsányi Géza szívét szeretni készítette, azt a szívet, a mely a nőt csak játékszernek tekintette és a melyben soha se rövidebb, se hosszabb viszony soha semminemű nyomot sem hagyott.

tyás volt az első, ki állandó sereget tartott. Feszler szerint 4-féle katonasága volt, kiket saját költségén tartott fenn; voltak: 1. (fegyverhordozó lovasok. (equites armigeri) több rendbeli nehéz fegyverekkel, — 2.) huszárok, akkor ugy nevezett kisebb fegyverű lovasok, — 3.) fegyverhordozó gyalogok, különféle fegyverekkel annyira megterhelve, hogy maguk mellé külön fegyverkordozókat alkalmaztak, — 4.) a fekete sereg, kik paizs nélküli, könnyű fegyveres gyalogosok voltak. Fekete ruháikról és megbarnította arcukról nevezték ezt a sereget: „fekete sereg“-nek (nigra legio), ezek voltak abban az időben leghíresebb s Mátyás királynak legkedvesebb katonái, — kiknek még rettenetőbb kinézést adott sisakjuk, melyen halálfej volt látható; ez is azt mutatta, hogy e rettenhetlen seregnek jelszava volt az a három szó, mely zászlójukra volt fölírva: „vincere aut mori“ győzni vagy meghalni.

A fekete sereg 6000, — az összes állandó katonaság 50 ezer főből állott; ezek mellett voltak még háboru esetén a főrendek bandériumai és a nemesség.

A nagy király halála után azonban a híres fekete sereg is nemsokára szétoszlott és ismét a régi állapotba estünk s bár a török egyre fészkelődött, állandó hadseregünk nem volt. II. Ulászló és fia II. Lajos alatt a királyi tekintély ugy szólva elveszett; a főrendiek elhatalmasodtak s gazdagabbak voltak, mint maguk ez uralkodók.

Verbőczy István „Hármas könyvé“-

ből (1. r. 3. t.) olvashatjuk, milyen volt akkor az összeseregelés módja, — ugyanis midőn a király háborúra készült, egy vérbe mártott tör, vagy kard hordoztatott szét az országban és felszólítottak a nemesség, hogy a kijelölt helyen fegyveresen, vagy ki a mint tud megjelenjen s hol a király a Rendek tanácsával előbb táborozási gyakorlást rendelt.

A nemesi táborba szállásnak és katonáskodásnak ez a módja utóbb „felkelés“-nek (insurrectio) nevezetett, ez a nemesi fölkelés — mint láttuk — folyton gyakoroltatott is.

Ugy II. Ulászló, mint utódai zsoldos sereget saját költségükön állítottak ugyan a folytonos háboruszkodások miatt, különösen a Habsburg házból királyaink, az áradatként elő nyomuló törökök megfékezése végett; de a régi nemesi felkelésnek módja csak akkor változott meg, midőn a török hazánkba végképp kiszorított legelsőbb III. Károly alatt az 1715. évben hozott 8. törvényezikk már bizonyos számú állandó katonaság tartását s annak eltartására az alattvalóktól (t. i. a jobbágyoktól, mert a nemes ember adót nem fizetett) az adózást is kiszabta és elrendelte. Azonkívül pedig nagyobb szükség esetén a szokott felkelést is, de mindenkör az összegyűlt Karok és Rendek tanácsával, megegyezésével megajánlotta. Eme törvényezikk folytán több ezred gyalog és lovasság, vagy huszárság állandóan tartatott, — melynek adózással kiszabott tartása, az u. n. portális insurrectiót némiképp kipótolta.

Az állandó katonaság tartása így elvbán elfogadtatott s az 1722/23. orsz. gyűlésen lett az részletesen megállapítva. Azonban mindkettő elfelgáta annak létszámait szolgálati idejét és a sorozás módjait megállapítani s így a kormány teljesen szabad kezét nyert e téren, — mely nem sokára behozta a toborzást, melynek következménye lett az erőszakos katonafogdosás.

A kormány által meghatározott létszámot, a megyék a jobbágyok portái után; községenként adták meg, — vagyis fogdoztatták össze a katonákat, — mert bizony senki sem ment szívesen, hogy is ment volna, mikor 12, — sőt némely ezredek 30 évig sem láthatták a hazát.

A kormányrendelet egész titokban, egyszerre lett szétküldve a megyékbe s szegény biráknak és esküdteknek kellett aztán elhatározni, hogy hát kit, vagy kiket fogjanak el. De a jobbágyak olykor mégis nesztét vették a rendeletnek s ilyenkor földesuraik házába menekültek, mert ott teljes biztonságban voltak, onnét el nem vihették őket; így boldogult nagyatyám Noszlopy Antal Somogyvármegye egykori táblabírájáról beszélnek, hogy Várfalván házapadlásán ilyenkor 4—5 fiatal jobbágya két hétig is morzsolta a kukoricát s nem mertek lejönni, mert féltek, hogy meg fogják őket katonának.

A birák, mikor a rendeletet megkapták, jobban féltek, mint az akit katonának vittek, mert — a mi akkor nem volt ritkaság, — ha ilyen szegény katona megszökhetett, a birón töltötte ki boszu-

A lánczhidon.

1851-ben egy suszterinas megy a lánczhidhoz s kérdi, hogy mit fizet egy ember, mire azt felelték, hogy egy krajczárt.

„Hát egy kutyáért, mit kell fizetni?”

„Semmit.”

„No akkor én sem fizetek, mert én Kossuth kutya vagyok.” S ezzel átfutott a hidon.

*Szósz szerint X-né új cselédet fogadott, s midőn legjobb barátja meglátogatta, így szólt a cselédhez: „Zsuzsi jól nézd meg ezt a nagyságos asszonyt. Ezt mindig bocsásd be, mert neki mindig itthon vagyok.” Nehány nap múlva ismét eljött a barátja és Zsuzsi szó nélkül bebocsátotta. A látogató bejárta az egész lakást, de X-nét sehol sem találta. „Hiszen asszonya nincs idehaza, mondá kijövet, miért nem modta rögtön?” — „Mert kérem alássan, felelé Zsuzsi, azt mondta a nagyságos asszony, hogy nagyságának mindig itthon van.”

* A kanalasztót. Ott áll a piacon és fakanalakat árul. Arra jön egy másik tót és kérdi tőle: „No Jano hogy megy a vásár?” — „Hát hogy menjen? mint a beteg-nél; minden 2 órában egy kanál.”

Hogy lő a főhadnagy.

Kardos János gyalogos öt lövés közül egyetlenegyszer sem találta elacéltáblát. A lövésekre felügyelő tiszt dühösen fordul az illetőhöz:

„Adja ide azt a puskát a teremtesít magának, majd én megmutatom magának hogyan kell löni!”

A hadnagy lő, de nem talál. Gyorsan feltalálva magát, mondja:

„Lássa, így lő maga!”

A következő lövésnél ugyan ez a szerencsétlenség éri. De ezuttal és sikerül magát kivágnia:

„Így lő az ön barátja!”

A harmadik lövésre végre eltalálva a célt, büszkén adja vissza a puskát Kardosnak:

Es így lő a főhadnagy!”

Jól visszavágott.

— Csak arczodba kell nézni; kiri belőle a gazember;

— Hát tükör az én arczom?

Miért nevetett a kandidátus.

Tanár: Nem értem, mi oka van kandidátus urnak a nevetésre.

Kandidátus: A tanár urnak kérdései nagyon csiklandósak.

Szerkesztői üzenetek.

6-d J-5. Ott már van ugyan kipróbált megbízható tudósítónk, de azért az ön értesítéseit is szívesen vesszük. T. p. iránt íntézkedünk.

Tamás. Ugyan ne tréfálkozzék! Csak nem kívánja tán komolyan, hogy havonként egyszer zeneműlelket csatoljunk lapunkhoz. Talán tyuk-szem flastromot is méltóztatnék parancsolni. Ne izéljen!

N... gy K... n. Nagyságod kívánságához képest a lapot további intézkedésig Abbáziába az adott cím alatt küldjük. Ödvözlöt!

Bordács Péter kalandjai. Lapunk sokkal magasabb színvonalon áll, semhogy abban e fajta csodás vitézi tetteket közöljünk. De ha ön a „régi korból merített”, a hétfői sárkányok meséjére emlékeztet e munkáját nyomtatásban szeretné látni, forduljon valamely fővárosi könyvkiadóhoz, a hol a ponyva irodalom remekait elfogadják, úgy meglehet, hogy még a nyár folyamán árulni is fogják az önök országos vásárán. — Fölajánlott további „szíves közreműködését” köszönjük, — de nem kérünk belőle.

Kiváncsi urnak. Igenis, ama közleményt lapunk szerkesztője írta s „Egyveleg” rovatunkban látott először napvilágot és így a „Pesti Hírlap” csak tollunk vehette át, bár ezt, mint tennie kellett volna, nem említette meg.

S. Gy. T. Koppány. „Lelek se bek” című érdekes művét köszönettel vettük; lapunk 7. számában már méltattuk. Ödvözlöt!

Lapunk zártakor értesülünk, hogy Kossuth Lajos tetemei nejenek és leányának hamvaival együtt csütörtökön Budapestre fog érkezni, hol a székes — főváros költségén egy sirba temetnek.

Somogyvármegye törvényhatósága e hó 30-án rendkívüli közgyűlést tart.

Gabona árak.

A kaposvári piacon legutóbb a következők voltak a gabona árak:

Buza	6.40	—	6.70
Rozs	5.	—	5.30
Zab	6.80	—	7
Kukoricza	4.	—	4.50
Hajdina	7	—	7.10
Bab	5	—	5.20
Bükköny	7	—	7.90

Vonatok menetrendje.

Indul Kaposvárról:

Zákány felé, személy v. d. u.	3	48	perekor
„ „ „ reggel	8	óra	
„ „ „ éjjel	3	„ 38	
„ „ „ gyors v. d. u.	6	„ 49	
Dombóvár felé, szem. v. éjjel	1	„ 23	
„ „ „ gyors v. d. e.	9	„ 24	
„ „ „ vegyes v. „	10	„ 46	
„ „ „ este	8	„ 8	

A kis lutri huzásai.

— Márczius 17. —

Budapest:	3	12	80	25	57
Linz:	20	90	40	16	13
Trieszt:	53	57	80	37	83

— Márczius 21. —

Prága:	86	35	13	40	38
Lemberg:	1	49	45	57	5
N.-Szeben:	59	52	10	50	6

218 sz.

1894. vh.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szombathelyi kir. törvényszék 1457/893. P. számú végzése által Goldschmied Miksa javára Kuruvez István ellen 220 frt tőke, ennek 1893. évi január hó 1 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 55 frt 88 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglalt és 700 frtra becsült 1 gőzgép, 1 cséplőgép, 8 drb marha, 1 vetőgépéből álló ingóságok, nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 614/P. 894. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Kutason alperes lakásán leendő eszközzésére 1894. évi április hó 2. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt N.-Atádon, 1894. márczius 19.

Szabó József,
kir. bir. végr.

58 sz.

v. 1894.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. kereskedelmi és váltó törvényszék 56933/893 számú végzése által Leitersdorf és társa javára Neufeld Armin ellen 70 frt tőke, ennek 1893 évi július hó 10 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 28 frt 25 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglalt és 1322 frtra becsült kész férfi ruhák, ruhaszövetek butorokból álló ingóságok, nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 219/P. 894. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Nagy-Atádon alperes lakásán és üzletében leendő eszközzésére 1894. évi márczius hó 27. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt N.-Atádon, 1894. márczius 13.

Szabó József,
kir. bir. végrehajtó.

Magy. kir. államasutak. Kaposvár állomás.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség ezennel értesítetik, hogy az itteni állomáson, még pedig az áru raktári helyiségekben 1894. márczius hó 28-án 9^{1/2} órakor délelőtt következő tárgyak birói utnak mellőzésével, nyilvánosan el fognak árvereztetni; u. m.

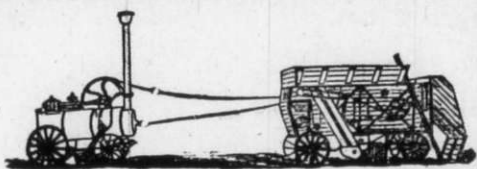
1 hordó üres	30 kg
1 „ bor	265 „
1 láda tűzálló téglá	28 „
1 „ gyógyáru	35 „
1 „ téli sapka	42 „
1 „ gyógyáru	30 „
1 drb asztal	30 „
1 hordó üres	20 „

Kaposvár, 1894. márczius 22-én.

Az állomási főnök:

Olofson.

Összes gazdasági gépek
elsőrangú minőségben.

saját hazai gyártmány

Hedvess feltételek!

GŐZCÉPLŐGÉPEK

Seggjutányosabb árak!

Rövidített levezetím:
GAZDASÁGI GÉPGYÁR, BUDAPEST.

ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSULAT.
Gyártelep: KÜLSŐ VÁCZI-UT 7.

POSGAY SÁNDOR

gép- és lakatosgyára Kaposvárott

Sétány-utca 15. sz.

Elvállal mindennemű gépek, különösen varrógépek győkeres javítását jótállás mellett jutányos árért; ugyszinté gőzcéplőgépek kezelését, kiválólag ajánlja rézöntődjét.

Továbbá új szivattyú kutak, tűzifecskendők, tizedes mérlegek készítését, saját találmányu

felnyithatlan biztonsági zárait

kevés tüzelő anyaggal használható vas tüzhelyeit és szobasürgönyeit. Elvállal mindennemű saját készítményű épület lakatos munkát, melyet nem a vásárusnál szerez be, mint más lakatosok az öntött vasalást, hanem azt maga készíti, miért is munkájáért felelősséget is vállal.

Végre tudatja a gőzgéptulajdonos urakkal, hogy a gőzcéplőgépek a sok kontár gépkezelők által szakszerűen nem kezeltetnek s nem javítottak, miért is ma már sok gép idő nap előtt tönkre jut, így vagy eladni, vagy becsereálni kénytelen a gazdaközönség, mind mellőzve lesz azon aggály, ha hozzám fordulnak javítás és kezelés végett, mely csekélységbe kerül, mert csak a gépnek szabálytalan összeállításában van a hiba, innéut van, hogy a gép contra gőzzel dolgozik teteemes tüzelőanyagot és vizet kíván és erőt még sem bír fejteni, innéut van, hogy a tüzcsevek megfolynak és a tüzszekrény elég; továbbá a szalma törekrázó és dobtengely, ha már egészen laposra elkopott, saját találmánya szerint megacézolja, melynek jóságáért kezeskedik és csak fele árba kerül mint az új.

Teljes tisztelettel

POSGAY SÁNDOR

műegyet okl. gépész és lakatos.

Kárpitos műhely, épület és butorgyár

Kaposvár, Korona-utca 7. szám (Darnay fivérek házában.)

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az eddigi butorraktáramat meg-nagyobbitottam és hogy a concurrenziát kiállhattam **gőzerőre** berendeztem, hogy saját készítményű butorokkal a nagy közönség kivanalmainak eleget tehessek.

Ezek után elvállalok bármínemű nagyobb szabásu asztalos munkát ugymint: egész épületekhez szükséges asztalos munkák előállítását a legszolidabb kiállítással a legjutányosabb árakon.

Készletben tartok saját készítményű teljes szoba berendezéseket a legegyszerűbbtől a legfinomabbig.

Mindennemű **ebédlő, háló, nappali és salon** berendezéseknek bármíféle formában leendő előállítását a legizlésesebben és legjutányosabban elvállalom.

Kárpitos műhelyemben készülnek mindennemű kárpitos munkák. Ezen szakból elvállalok szobák berendezését, kárpitolását és butorok csomagolását.

Gyáramban készült lőszőr, tengerifü és ruganyos ágybetétek, különféle divánok, ugymint magas tölgyfa ebédlődiván, ottomán és salon garnitúrák raktáron tartatnak.

Vasbutor, hajlitott butor és képek raktáramban feltalálhatók.

Elvállalok mindennemű butor és kárpitos munkák javítását.

A midőn még a n. é. közönség figyelmét felhivom raktáram és gyáram szíves megtekintésére — pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

PETERKA JÓZSEF,

kárpitos.